

Ri carta xutz'ib'aj ri Santiago

Ri Santiago kuya pan rutzil kiwach rutinamit ri Dios

1 ¹Ri'in in Santiago, in aj chak re ri Dios y re ri Qanimajawal Jesucristo. Kanya pan rutzil wach ralaq alaq ri kab'lajuj tinamit re Israel, ri alaq kichom b'i che ronoje ruwachulew.

Qach'ija uchuq'ab' ri k'axk'ob'ik

²Alaq nu hermanos, lik ki'kota alaq echiri' kik'ow alaq chupa taq uk'iyal uwach k'axk'ob'ik. ³Ma eta'am chi alaq we kach'ij alaq ri k'amb'al upa ri kub'ulib'al k'u'x alaq ruk' ri Dios, wa' kuk'am lo unimal k'u'xaj che alaq. ⁴Lik k'ola k'u unimal k'u'x alaq pa saqil wi cha' jela' kak'o'ji' alaq jusuk' y kakowir alaq chi utz, jek'uri'la' na jinta chi k'o kajawax che ri b'inik silab'ik alaq chwach ri Dios.

⁵We k'o k'u junoq che alaq kajawax saqil una'oj, chutz'onoj che ri Dios y wa' kaya'taj lo che, ma ri Dios na kuxu'yaj ta ri katz'onox che y na kuk'aq tane b'i kiq'ij ri tikawex k'o kakitz'onoj che. ⁶Yey we junoq k'o karaj kutz'onoj che ri Dios, lik chirajawaxik che, kakub'i' uk'u'x ruk' ri Dios y na keb' ta upa ri kub'ulib'al uk'u'x. Ma e ri xa keb' upa ri kub'ulib'al uk'u'x, ri' na tikil ta chi utz; e pacha' ri urepeb'al uwi ri mar xa kak'am b'i jewa' y jeri' ruma ri tew. ⁷Ek'u junoq jewa' u'anom, much'ob'o we k'o kuk'ul che ri Qajawal. ⁸Ma ri tikawex xa keb' upa che ri kuch'ob'o, ri' na jinta ukowil che taq ri ku'ano.

⁹E juna hermano lik na il ta ko uwach, lik ki'kota che ri yakb'al uq'ij kuya ri Dios. ¹⁰Yey ri hermano b'eyom lik ki'kota che we kak'aq b'i uq'ij ruma u'anom ch'uti'n che rib' chwach ri Dios. Ma ruk'aslem che ruwachulew xa e pacha' rukotz'i'jal raq'es, na kakowin taj. ¹¹Ma echiri' kel lo ri q'ij yey ruk'atanil kaqa'wik, raq'es kachaqijik y rukotz'i'jal kapuqik y kasach uwach ruchomalil. Jek'uri'la' kuk'ulumaj ri b'eyom, ma tob'

lik kachakunik, echiri' kakamik, ronoje rub'eyomalil kakanaj kanoq.

¹²Nim uq'ij ralaxik ri tikawex kuch'ij uchuq'ab' ri k'amb'al upa, ma echiri' uch'ijom chi uchuq'ab' wa', kuk'ul ri sipanik re ri k'aslemal ub'i'tisim lo ri Dios chike ri k'ax kena'w re Rire.

Qach'ija uchuq'ab' ri mak

¹³Echiri' k'o junoq kuna'o k'o kaminow uwach pa mak, mub'i'ij e ri Dios ri ka'anaw wa' che. Ma ri Dios na kacha ta k'ana uk'u'x che ri mak yey na kumin tane junoq chupa. ¹⁴Ma echiri' k'o junoq kuna'o k'o kaminow uwach pa mak, ri' e rurayib'al ri kak'amaw b'i re chupa. ¹⁵Ek'u taq rurayib'al kuk'am b'i pa mak, yey wa' wa mak kuk'am lo kamik. ¹⁶Alaq nu hermanos ri lik k'ax kannal' alaq, kamb'i'ij k'u che alaq: Masokotaj k'ana alaq. ¹⁷Ma ronoje chomilaj sipanik y ri utz kaya'taj chiqe, ruk' ri Dios petinaq wi. Rire e 'anayom re taq ri kawon che ruwa kaj. Yey taq wa' xa kajalk'atitaj uwach, no'j ri Dios na kajalk'atitaj ta uwach y ri q'ijisaq re Rire na kok ta q'equ'm chwach. ¹⁸Lik ruk' k'u Rire xalax wi kuya k'ak' qak'aslemal ruma ri Q'ijisaq re Ruch'a'tem, cha' jela' e koju'ana ri nab'e ralk'o'al oj ya'tal puq'ab' ri Cristo*.

Qa'ana janipa ri kub'i'ij Ruch'a'tem ri Dios

¹⁹Alaq nu hermanos ri k'ax kannal' alaq, mik'ow chik'u'x alaq wa': Lik chirajawaxik che alaq kaya xikin alaq che ri kakib'i'ij ri jujun chik, no'j lik ch'ob'o na alaq raqan chi utz sa' ri kab'i'ij alaq, yey mu'an ne ri lik xa ch'itil alaq che ri oyowal. ²⁰Ma e junoq aj oyowal na ku'an ta ri jusuk' chwach ri Dios. ²¹Ruma k'u la', ya'a kan alaq ronoje ri na chom ta uwach y ronoje ruk'iyal mak. E lik k'ulu alaq ruk' uch'uti'nal k'u'x alaq Ruch'a'tem ri Dios tikil chi chupa ri anima' alaq, ma wa' kukolob'ej alaq. ²²E lik 'ana alaq janipa ri kub'i'ij Ruch'a'tem ri Dios y na xew ta alaq tanel re; ma we xa alaq tanel re, kasok ib' alaq we kach'ob' alaq ruma wa' kakolob'etaj alaq. ²³Ma e junoq xa tanel re Ruch'a'tem ri Dios y na ku'an ta janipa ri kub'i'ij, e pacha' junoq karil rupalaj chupa juna spej. ²⁴Yey echiri' xril b'i rupalaj, ke'ek y xa pa joq'otaj kumesk'utaj sa' ri katzu'nik. ²⁵No'j ri lik uya'om rib' che utaqexik ri saqil Utzij Upixab' ri Dios, ri kojresaj puq'ab' ri mak, yey xaqi e ku'an wa' y na kasach ta chuk'u'x ri kub'i'ij ri

Tzij Pixab' ma e 'anal re janipa ri kub'i'ij wa', ri Dios kuto' che janipa ri ku'ano.

²⁶We k'o junoq kuch'ob'o pa saqil wi e kuloq'nimaj uq'ij ri Dios, pero na kuq'atej ta ri raq' che molot y k'axlaj ch'a'tem, ri' utukel kusok rib' yey ronoje ri ku'ano re kuloq'nimaj ri Dios, na jinta uchak. ²⁷Ma ri saqil uloq'nimaxik uq'ij ri Qaqaw Dios e ri keqato' ri nib'a'ib' y ri malka'nib' chupa taq ri k'ax e k'o wi, yey e ri kaqachajij qib' cha' na kojtzaj ta chupa ri ch'ulilaj mak re ruwachulew.

Maqa'an ri xa kojcha'w chikixo'l ri tikawex

2 ¹Alaq nu hermanos, ri kojom alaq rub'i' ri Qanimajawal Jesucristo, ri Jun lik nim uq'ij, lik na taqal ta che alaq xa kacha'w alaq chikixo'l ri tikawex. ²Ma we e la' molom ib' alaq chupa rub'i' ri Cristo* y kok b'i junoq chixo'l alaq ukojom mapaq'ab' re oro y ukojom chomilaj uq'u' y kok k'u b'i juna nib'a' ukojom uq'u' q'e'l k'ojtalik, ³yey we ralaq e lik kok alaq il che uk'ulik chi utz ri ukojom chomilaj uq'u' y kab'i'ij alaq che: «Choka la, tz'ula la wara»; no'j che ri nib'a' kab'i'ij alaq: «Chat-tak'ala ri'at chiri' o chat-tz'ula pulew»; ⁴¿na ruk' ta neb'a wa' kacha'w alaq chiwach alaq y ku'ana k'u alaq aj q'atal tzij ruk' na'oj na jusuk' taj?

⁵Hermanos ri lik k'ax kanna' alaq, ta k'u alaq wa': E ri nib'a'ib' che ruwachulew ri echa'om lo ruma ri Dios cha' keb'eyomar che ri kub'ulib'al kik'u'x y cha' kek'o'ji' puq'ab' Rire ma e ub'i'tisim wa' chike ri k'ax kena'w re Rire. ⁶Pero ralaq e k'aqom b'i alaq kiq'ij ri nib'a'ib'. ¿Na e ta neb'a ri b'eyomab' ri kaki'an k'ax che alaq ma na kaki'an ta ri usuk' che alaq? ¿Yey na e ta neb'a rike ri kakik'am b'i alaq pa q'atb'al tzij? ⁷¿Na kech'a'tib'en ta neb'a rike chirij ri chomilaj ub'i' ri Qanimajawal, ri xkuxtaj pawi' alaq?^a

⁸Lik utz we paqatzij wi ka'an alaq ruk'u'xib'al ri taqanik tz'ib'ital kan chupa Rutzij Upixab' ri Dios, ri kub'i'ij: «K'ax chana'a rawatz-achaq' jela' pacha' ri k'ax kana' awib' ri'at.»^b ⁹No'j we xa kacha'w alaq chikixo'l ri tikawex, kamakun alaq yey ri Tzij Pixab' re ri Dios kuq'at tzij pawi' alaq ruma alaq aj palajij tzij. ¹⁰Ma we k'o junoq kunimaj ronoje ri Tzij Pixab'

^a 2:7 “Ri xkuxtaj pawi' alaq”: Wa' e ke'elawi rike xkik'ul ri bautismo* pa rub'i' ri Qanimajawal Jesucristo. ^b 2:8 Lv. 19:18

yey kajaljob' k'u puwi xa juna tzij re ri Dios, ri' kamakun chirij ronoje Rutzij Upixab' ri Dios, ma wa' xa jun u'anom.
¹¹Ma ri Dios e xb'i'n re wa': «Matmakun chirij ri k'ulanikil»^c y je tanchi wa' xub'i'ij: «Matkamisanik.»^d Jek'ula', we junoq na kamakun ta chirij ri k'ulanikil pero kamisanel, ri' kape ri q'atb'al tzij puwi' ruma xupalajij Rutzij Upixab' ri Dios.

¹²Mik'ow k'u chik'u'x alaq, kopon na ri q'ij kaq'at tzij paw'i' alaq e chirij Rutzij Upixab' ri Dios, ri kesaw qe'oj puq'ab' ri mak. Ruma k'u ri', chajij ib' alaq che ronoje ri kab'i'ij alaq y ka'an alaq. ¹³Ma e junoq na kuk'ut ta ri relej uk'u'x chike ri jujun chik, jek'ula' ku'an ri Dios che rire, na kuk'ut ta ri relej uk'u'x che echiri' kuq'at tzij puwi';^e no'j ri jun kuk'ut ri relej uk'u'x chike ri jujun chik, ri' kel pan chi utz che ronoje chupa ruq'ijol ri q'atb'al tzij.

**Ri kub'ulib'al qak'u'x ruk' ri Dios
kaq'alajin uwach ruk' ri kaqa'ano**

¹⁴Alaq nu hermanos, ¿sa' kutiqoj che junoq we kub'i'ij lik k'o kub'ulib'al uk'u'x yey na jinta k'utub'al re wa'? ¿Kuriq nawi ri kolob'etajik xew ruma kub'i'ij k'o kub'ulib'al uk'u'x?

¹⁵Ma we e la' k'o juna hermano achi o ixoq na jinta uq'u' re ujalb'al yey k'ayew che kuriq ri kutij ri jujun q'ij, ¹⁶yey we k'o k'u junoq che alaq jewa' kub'i'ij che: «Chawanib'ej ko chi utzil chomal, chapisa awib' chi utz y chatwo'q chi utz» kacha', pero na kuya ta k'u b'i che janipa ri kajawax che, ¿sa' k'u kutiqoj ri' ri xub'i'ij b'i che? ¹⁷Jek'uri'la' ri kub'ulib'al k'u'xaj, we na jinta k'utub'al re, na jinta kutiqoj.^f

¹⁸Laj k'o junoq jewa' kub'i'ij: «Rilal k'o kub'ulib'al k'u'x la ruk' ri Dios; ek'u ri'in e kank'ut ri utz kan'ano. ¿Kariq nawi la kaq'alajisaj la chinuwach ri'in ri kub'ulib'al k'u'x la we na jinta k'utub'al re? iNa kariq ta la! No'j ri'in utz kanq'alajisaj ri kub'ulib'al nuk'u'x chiwach la ruk' taq ri kan'ano.» ¹⁹Rilal lik kakoj la xa jun ri Dios k'olik, yey wa' lik qatzij. Pero wa' na e ta ke'eloq k'o kub'ulib'al k'u'x la ruk' ri Dios, ma e taq ne ri itzel uxlab'ixel kakikojo xa jun ri Dios k'olik y ruk' xi'in ib' keb'irb'ot chwach. ²⁰Masach na'oj la puwi'; cheta'maj la na jinta uchak ri kub'ulib'al k'u'xaj we na jinta k'utub'al re wa'.

^c 2:11 Éx. 20:14 ^d 2:11 Éx. 20:13 ^e 2:13 Mt. 6:14-15; 18:23-35
^f 2:17 “Na jinta kutiqoj”: Pa ri ch'a'tem griego kub'i'ij “kaminaq”.

²¹ ¿Sa' ri x'anaw jusuk' che ri qamam Abraham? ¿Na e ta neb'a ri kub'ulib'al uk'u'x xuk'utu echiri' xukoj utzij ri Dios y xuya k'u ruk'ajol Isaac chwi ri altar*? ²²Ruma k'u wa', kil alaq wa': Ri kub'ulib'al uk'u'x ri Abraham e xq'alajinik echiri' xukoj utzij ri Dios. Jek'ula', ri kub'ulib'al uk'u'x xtz'aaqat uwach ruk' taq ri xu'ano. ²³Yey Ruch'a'tem ri Dios kuq'alajisaj wa' echiri' kub'i'ij: «Ri Abraham lik xkub'i' uk'u'x ruk' ri Dios y ruma k'u ri', x'ani' jusuk' che.»^g Y xb'i'x k'u che: «Rire e ramigo ri Dios.»^h

²⁴Lik k'u kil alaq ri': Ri tikawex na ku'an ta jusuk' xew ruma kub'i'ij k'o kub'ulib'al uk'u'x ruk' ri Dios, ma ri lik chirajawaxik e kuk'ut wa' ruk' ri ku'ano. ²⁵Ma ri Rahab, ri jun ixoq na chom ta rub'inik usilab'ik, x'an jusuk' che chwach ri Dios ruma xeb'uk'ul chirocho ri e k'ak'alanel e aj Israel etaqom b'i chupa la' la tinamit y ruma xeb'uto'o cha' keb'ek pa jun chik b'e.ⁱ

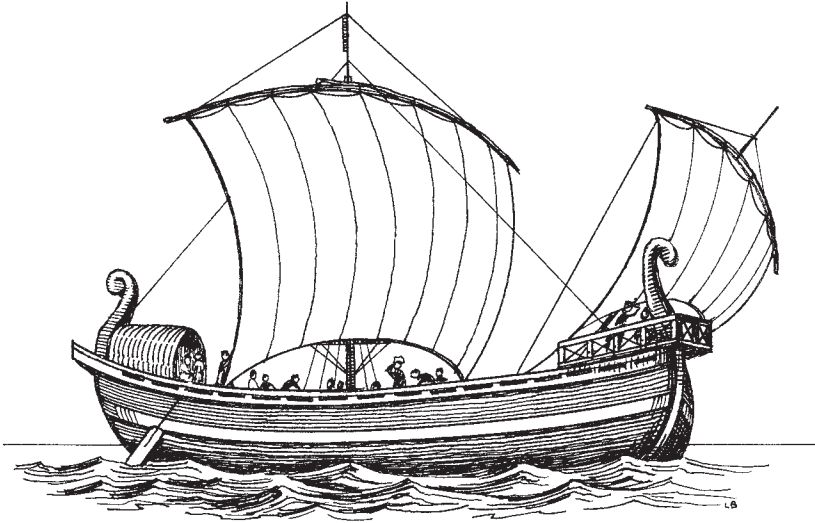
²⁶Jun k'amb'al na'oj puwi ri ximb'i'ij e wa': E junoq we na kuxlab' ta chik, ri' kaminaq chik; jek'ula' ri' ri kub'ulib'al k'u'xaj, we na jinta k'utub'al re, e pacha' kaminaq chik.

Lik qachajij qib' che taq ri kaqab'i'ij

3 ¹Alaq nu hermanos, mu'ana ri lik e k'i che alaq keb'u'an e aj k'utunel, ma ri koj'kutunik, qeta'am wa' e jun nimalaj chak ya'om chiqaqul. Ruma k'u wa', we kaqa'an ri na utz taj, más k'ax ri q'atb'al tzij re ri Dios kape paqawi' chwa ri q'atb'al tzij kape pakiwi ri na e ta aj k'utunel. ²Na jinta junoq lik jusuk', ma qonoje ri oj tikawex lik k'i uwach ri kojmakun wi. No'j we k'o junoq na kamakun ta k'ana ruk' taq ri kub'i'ij, ri' e jun tikawex lik jusuk' yey ri' kuch'ij ne uchuq'ab' taq ri rayib'al re ronoje rucuerpo.

³E ri'oj kaqakoj preno pa kichi' ri kawayu' cha' kaki'an ri kaqaj ri'oj y jek'ula' tob' lik k'o kichuq'ab', keqak'am b'i pa kaqaj wi ri'oj. ⁴Ch'ob'o pe alaq puwi taq ri barcos. Tob' lik e nima'q y e jek'etal ruma unimal tew, na ruk' ta k'u ri', e k'amom b'i xa ruk' jun ralko timón; y ruk' wa', ri chapayom re kuk'am b'i pa ri karaj wi rire. ⁵Jek'uri'la' ri qaq', tob' lik xa ch'uti'n, na ruk' ta k'u ri', na xa ta jub'iq' ri na utz taj

^g 2:23 Gn. 15:6 ^h 2:23 Is. 41:8; 2Cr. 20:7 ⁱ 2:25 Ri Rahab xeburewaj ri e k'ak'alanel e aj Israel ruma xkub'i' uk'u'x ruk' ri Dios re Israel. Jos. 2:1-21

Ri timón re jun barco (Hechos 27:40; Santiago 3:4)

ku'ano echiri' kaqatak'ab'a' qaq'ij. iChilape k'u alaq runimal k'ache'laj' kaporotaj xa ruma juna upuk' aq'!

⁶Jek'ula' ri qaq' e pacha' ri aq'. Ma che ronoje ri k'o che ri qacuerpo, ri qaq' tob' lik xa ch'uti'n, na ruk' ta k'u ri', kuk'am lo uk'iyal mak y jela' kuyo'j ri qab'ini'k y ri qak'aslem. Y wa' wa qaq' e pacha' tzijital chi ruma ri aq' re xib'alb'a', ma chila' kape wi ri na utz taj kaqab'i'ij.

⁷E ri oj tikawex ya'tal chiqe kojtaqan pakiwi ruk'iyal uwach awaj, wa' e taq ri e k'o che ruwachulew, ri kexik'ik' che ruwa kaj, ri kecharar chu'lew y ri e k'o pa ri mar. Ronoje k'u ruk'iyal uwach awaj ch'ijital kichuq'ab' kuma ri tikawex. ⁸No'j k'u ri qaq' na kaqach'ij ta k'ana uchuq'ab', ma na kuya ta rib' kaq'ob'isax ruchuq'ab'; e pacha' rupuchi' juna kumatz nojinaq che veneno kakamisanik. ⁹Ruk' ri qaq' kaqayak uq'ij ri Qaqaw Dios yey ruk' wa' tzel kojch'aw chikij ri tikawex, ri eb'u'anom ri Dios re kakik'utub'ej uwach Rire. ¹⁰Xa k'u che jun uchi' qulaj kel lo chomilaj ch'a'tem y itzelilaj ch'a'tem. Alaq nu hermanos, wa' na usuk' taj ka'anik. ¹¹Ma ¿k'o neb'a juna ak'al kel lo ya' ki' y ya' k'a chupa? ¹²Alaq nu hermanos, ¿k'o neb'a juna che' re higo echiri' kawachinik kel lo aceitunas che? ¿O

j 3:5 “K'ache'laj’”: Wa' pa kaxtila “bosque” kecha che.

k'o neb'a juwi' uva echiri' kawachinik kel lo higo che? Jek'ula' ri', chupa juna ak'al re ya' tza, na kel ta lo ya' ki'.

Ri saqil na'oj kape ruk' ri Dios

¹³We k'o junoq chixo'l alaq lik k'o una'oj y lik kumaj usuk' ronoje, e chuq'alajisaj k'u ri' ri saqil una'oj ruk' jun b'inik silab'ik lik jusuk' y mu'an ne nim che rib'. ¹⁴Pero we k'ax k'u'x alaq chib'il ib' alaq y k'o retzelal k'u'x chiwach alaq, matak'ab'a' k'u q'ij alaq ri' y mab'i'ij ne alaq lik k'o runa'oj ri Dios uk' alaq, ma xa raq'ub'al. ¹⁵Yey wa' na e ta ri saqil na'oj petinaq ruk' ri Dios, ma xa e re ruwachulew, xa ke tikawex y re Ritzel. ¹⁶Ma we k'o k'axk'olil k'u'xaj y retzelal k'u'xaj chiwach alaq, wa' kuk'am lo ch'a'oj y ronoje taq ri na utz taj ka'anik. ¹⁷No'j k'u ri saqil na'oj petinaq ruk' ri Dios, nab'e na kaq'alajisax ruk' jun chomilaj b'inik silab'ik; ek'u junoq k'o wa saqil na'oj ruk', na aj ta ch'a'oj, utz uk'u'x y na ku'an ta utitz'itikil; lik kuk'ut ri k'axna'b'al uk'u'x y ku'an utzilaj taq chak; na kacha'w ta chikixo'l ri winaq y na xa ta keb' upalaj. ¹⁸Yey ri kakitzukuj ri utzil chomal y kakitik wa' chikiwach, ri' kek'oji' chi usuk'likil kuk' ri tikawex jela' pacha' ri karaj ri Dios.

Me'ek qak'u'x ruk' ri xa re ruwachulew

4 ¹¿Pa taq kape wi ri ch'a'oj y ri oyowal chiwach alaq? Wa' pa anima' alaq kape wi, ma ri rayib'al e alaq e pacha' k'o pa ch'a'oj ruk' ri karaj ri Dios che alaq. ²Lik k'o karayij alaq yey wa' na kaya'taj ta che alaq. Kak'is k'u ib' alaq che retzelal k'u'xaj; ruma k'u ri' katij alaq uq'ij che uk'ulik ri ka'aj alaq, kach'o'jin alaq y ka'an ne alaq kamik y ch'a'oj. Pero na kak'ul ta alaq ri ka'aj alaq ma na katz'onoj ta alaq wa' che ri Dios. ³Yey ri katz'onoj alaq, na kak'ul ta alaq ma na utz ta utz'onoxik ka'an alaq. Ma ri katz'onoj alaq xa e re katz'ila' alaq che ri rayib'al alaq.

⁴Ralaq ri na jusuk' ta ri anima' alaq chwach ri Dios, ¿na eta'am ta kami alaq we jun kujunimaj rib' ruk' taq ri rayinik xa re ruwachulew, e junam ruk' kach'o'jin chirij ri Dios? China k'u ri ke'ek uk'u'x ruk' ri rayinik xa re ruwachulew, ri' e ku'ana aj retzelal k'u'x chirij ri Dios. ⁵Laj kach'ob' k'u alaq raqan na il ta uwach Ruch'a'tem ri Dios pa kub'i'ij wi: «Ri Ruxlab'ixel uya'om ri Dios pa qanima' lik k'ax kojuna'o y

lik na kuk'ul ta uk'u'x we lik e ke'ek qak'u'x ruk' taq ri xa re ruwachulew»^k kacha'. ⁶Pero ri Dios lik nim ri unimal rutzil uk'u'x kuya chiqe. Ruma la' jewa' tz'ib'ital pa Ruch'a'tem:

Ri Dios uyakom rib' chikij
 janipa ri kakitak'ab'a' kiq'ij;
 no'j uya'om ri unimal rutzil uk'u'x chike
 janipa ri kaki'an ch'uti'n che kib'

Pr. 3:34

kacha'.

⁷E uwari'che, ya'a ib' alaq puq'ab' ri Dios; ch'ija alaq uchuq'ab' ritzel winaq y jek'ula' rire kanimaj chiwach alaq. ⁸Lik qib' alaq ruk' ri Dios y jela' Rire kaqib' uk' ralaq. Ralaq ri k'o alaq pa mak, chomaj alaq ri b'inik silab'ik alaq. Ek'u ralaq ri xa keb' k'u'x alaq, ri ka'aj alaq k'ax kana' alaq ri Dios yey lik ke'ek k'u'x alaq ruk' ri mak re ruwachulew, lik chomaj ri anima' alaq che wa'. ⁹Chub'isoj k'u'x alaq ri 'anom alaq, k'ax chuna'a k'u'x alaq y choq' alaq ruma wa'. Ek'u ri' ri tze' alaq chu'ana oq'ej y ri ki'kotemal alaq chu'ana b'is. ¹⁰'Ana k'u alaq ch'uti'n che ib' alaq chwach ri Dios; yey we ka'an k'u alaq wa', Rire kuyak q'ij alaq.

Maqach'a'tib'ej qib' chiqawach

¹¹Hermanos, mach'a'tib'ej ib' alaq chiwach alaq. Ma e ri kach'a't chirij ri ratz-uchaq' y kuq'at tzij puwi' xa pa re rire, ri' e junam ruk' e kach'a't chirij ri Tzij Pixab' y kuq'at tzij puwi wa'. Yey we ka'an la wa', ri' e ke'eloq na lal ta 'anal re ri Tzij Pixab'; ek'u ka'an che ib' la lal aj q'atal tzij puwi'. ¹²Ma xa Jun ri ya'yom lo re ri Tzij Pixab' y xew Rire k'o puq'ab' kojukolob'ej o kusach qawach. No'j rilal čsa' ri wach la cha' xa pa e la kaq'at la tzij puwi jun chik?

Na qeta'am taj sa' ri kaqak'ulumaj chwe'q

¹³Wo'ora tape alaq, ri jewa' kab'i'ij alaq: «Waq'ij o chwe'q koj'ek pa jun tinamit y koj'k'o'ji' chila' jun junab'; kaqa'an k'u qak'ay y kaqach'ak qarajil» kacha alaq. ¹⁴Yey na eta'am tane k'ana alaq sa' ri kak'ulumaj alaq ri chwe'q. Ma čsa' ri unimal uwach ri k'aslemal alaq? Paqatzij wi, xa pacha' sutz', ma xa pa joq'otaj kawinaqirik y tek'uchiri' kasachik. ¹⁵Yey ri chirajawaxik wi e kab'i'ij alaq wa': «We ri Qaqaw karaj,

^k 4:5 Éx. 20:4-5; Dt. 4:24; Zac. 8:2

kojk'asi'ik y kaqa'an wa'riri' o kaqa'an lele'» kacha alaq.
 16No'j ri ka'an ralaq, e lik ka'an alaq nim che ib' alaq echiri' katak'ab'a' q'ij alaq. Yey lik na usuk' taj we junoq kutak'ab'a' uq'ij. 17E junoq reta'am sa' ri utz chirajawaxik ka'anik yey na ku'an taj, ri' kamakunik.

Pixab'anik chike ri b'eyomab'

5 1Ek'u wo'ora, ralaq ri alaq b'eyomab', tanape alaq: Choq' alaq y juyuy alaq ruma ri k'axk'ob'ik kape paw'i alaq.
 2Ma ri b'eyomalil alaq xa kaq'ayik y ri chomilaj q'u' alaq xa kapok'iririk. 3Ri oro y ri plata k'olom alaq ku'an mojos, yey wa' e k'utub'al re na utz ta 'anom alaq, ma e b'enaq k'u'x alaq ruk' ri b'eyomalil re ruwachulew. Ruma k'u' ri', wa' e ku'ana pacha' ri aq' asu kuporoj ri ti'jil alaq echiri' ri Dios kuq'at tzij paw'i alaq, ma ralaq molom alaq uchi' uk'tiyal b'eyomalil chupa wa' wa k'isb'al q'ij oj k'o wi.

4Ek'u raj chak xechakun chwa taq rulew alaq, na tz'aqat ta ri kajil xya alaq. Ri kajil wa aj chak na tojom ta alaq e pacha' katunan chi'ij alaq. Yey ri tunanik ke wa aj chak xtataj ruma ri Dios Qajawxel ri k'o unimal uchuq'ab'.

5Ralaq ya'om ib' alaq chupa ronoje ruqusil ruwachulew y ya'om ib' alaq che u'anik taq ri rayib'al alaq. Ri 'anom alaq e pacha' ri ka'an che juna chikop lik katzuq chi utz re kati'ol'jrisaxik ma ya kopon ri q'ij kakamisaxik.

6E ralaq q'atom alaq tzij pakiwi ri na emakuninaq ta chi'ij alaq yey e ne ralaq kamisayom alaq ke. Yey rike na kakich'ij taj kakito'b'ej kib' chiwach alaq.

Runimal k'u'xaj chupa ri k'axk'ob'ik

7Pero ralaq hermanos, ruk' unimal k'u'xaj choye'ej alaq ruk'unib'al ri Qanimajawal Jesucristo. Ch'ob'o pe alaq, juna awanel karoy'ej na ri chomilaj uwach rutiko'n y ruk' unimal uk'u'x karoy'ej na ruq'ijol ri nab'e jab' y ri k'isb'al jab'!¹

8Jek'ula' 'ana ralaq, choye'ej alaq ri Qanimajawal ruk' unimal k'u'xaj yey jikib'a' k'u'x alaq ruk' Rire, ma ruk'unib'al xa naqaj chi k'o wuloq.

¹ 5:7 “Ruq'ijol ri nab'e jab' y ri k'isb'al jab'”: Chila' Israel ri nab'e jab' e ri katzaq pa octubre echiri' katik ri trigo. Ri k'isb'al jab' e ri katzaq pa abril echiri' k'amaja' kamol ri trigo. Ukab'ichal wa' lik kajawax che ri tiko'n.

⁹Hermanos, mach'a'tib'ej ib' alaq chiwach alaq cha' jela' na kaq'at ta tzij pawil' alaq. Cheta'maj k'u alaq wa': Ri Dios, ri Aj Q'atal Tzij, xa ri' chi k'o wuloq. ¹⁰Alaq nu hermanos, e k'ama na'oj alaq che ri xki'an ri q'alajisanelab' ri xech'a't chupa rub'i' ri Dios Qajawxel, ma rike ruk' unimal kik'u'x xkich'ij uchuq'ab' ri k'axk'olil. ¹¹Yey ri'oj qeta'am lik nim kiq'ij kalaxik ri kakich'ij uchuq'ab' ri k'axk'ob'ik. Tom chi alaq puwi runimal uk'u'x ri Job y eta'am alaq ri utz xuk'am lo ri Dios che rire pa ri k'isb'al re ri xuk'ulumaj. Ma ri Dios lik kuk'ut ri rutzil uk'u'x y ri k'axna'b'al uk'u'x.

¹²Puwi k'u ronoje ri ka'an alaq nu hermanos, mak'o majikib'a' alaq uwach pub'i' ri kaj o pub'i' ruwachulew o pub'i' juna chik. Ri 'ana alaq e wa': We qatzij, xew b'i'ij alaq: «Qatzij»; no'lj we na qatzij taj, xew b'i'ij alaq: «Na qatzij taj» cha' jela' na kape ta ri q'atb'al tzij re ri Dios pawil' alaq.

Ri oración

¹³¿K'o junoq paxinaq uk'u'x chixo'lib'al alaq? Chutz'onoj uto'b'al che ri Dios. ¿K'o junoq kaki'kotik? Chub'ixoj rub'i' ri Dios. ¹⁴¿K'o juna yewa' chixo'lib'al alaq? Cheb'usik'ij ri e aj wach re riglesia cha' kaki'an orar puwi', kakikoj k'u aceite puwi' chupa rub'i' ri Qanimajawal. ¹⁵Ek'u ri oración ka'an ruk' kub'ulib'al k'u'xaj chwach ri Dios, e kakolob'en ri yewa' che ri yab'il y ri Dios e kayakaw re. Yey we makuninaq ri yewa', kakuytaj k'u umak ri'. ¹⁶Tzelej tzij alaq chiwach alaq y 'ana alaq orar pawil' alaq chiwach alaq cha' jela' kakunutaj alaq. Ma lik k'o uchuq'ab' ri saqil oración ku'an junoq jusuk' rub'inik usilab'ik.

¹⁷Ri q'alajisanel Elías junam uwach kuk' ri'oj ma xa tikawex. Na ruk' ta k'u ri', xutz'onoj che ri Dios ruk' ronoje uk'u'x cha' na ku'an ta chi jab' y na xu'an ta chi jab' che ruwachulew oxib' junab' ruk' nik'aj. ¹⁸Jek'uri'la', xu'an tanchi orar cha' katzaq ri jab'; y xtzaq k'u ri jab' y ri tiko'n che ruwachulew xuya tanchi uwach.

¹⁹Hermanos, we k'o junoq chixo'lib'al alaq uya'om kan ri Q'ijisaj, yey k'o k'u junoq katzelen lo re, ²⁰cheta'maj k'u alaq ri': E ri kesan lo wa aj mak chupa ri na utz taj ku'ano, ri' e kukolob'ej jun tikawex cha' na kasach ta uwach y cha' kakuytaj ruk'iyal umak.